

42 spotkanie „Wieliczka-Wieliczenie” Bis! pt. „W 80 rocznicę egzekucji 20 Polaków dokonanych przez Niemców w Wieliczce

Stowarzyszenie „Klub Przyjaciół Wieliczki” (KPW), zaprasza 30. 08. (środa) 2023.r. na godz.16.00-tą w Wieliczce do Urzędu Miasta i Gminy, do sali „Magistrat” na 42 spotkanie z cyklu „Wieliczka-Wieliczenie” Bis! pt. „W 80 rocznicę egzekucji 20 Polaków dokonanych przez Niemców w Wieliczce: 6.11.1943 r. przy ul. H. Sienkiewicza i 4.12.1943 r. przy ul. E. Dembowskiego oraz zamordowania przez Niemców w KL Plaszow Antoniego Szapera (1883-1943) nauczyciela, kierownika Szkoły Powszechnej w Koźmicach Wielkich (1925-1932) i jego 4 dzieci - Pamiętamy”.

Spotkanie jest organizowane pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka we współpracy z Oddziałem Krakowskim Instytutu Pamięci Narodowej (IPN) i Szkołą Podstawową im. Obrońców Westerplatte w Koźmicach Wielkich. 10 lat temu - 29.01.2014 r. na ten temat było zorganizowane 194 spotkanie „Wieliczka-Wieliczenie”, z którego relacja została opublikowana w 139 zeszycie „Biblioteczki Wielickiej” (2014 r.). W latach 1939-1945 Polska znajdowała się pod okupacją niemiecką i sowiecką. Okupanci dążyli do zniszczenia narodu polskiego przez: obozy koncentracyjne, krematoria, łapanki, więzienia, wywóz na przymusowe roboty, rabunek itd. Naród polski nie poddał się. Powstało Polskie Państwo Podziemne, którego ramieniem zbrojnym była Armia Krajowa (AK), której żołnierze organizowali akcje zbrojne przeciw okupantom. Niemcy w odwecie na działania partyzantów stosowali terror m. in. aresztowania żołnierzy ZWZ-AK i egzekucje uliczne.

W Wieliczce 6.11. i 4. 12. 1943 r. zastrzelili 20 Polaków, a w Podłężu 2.02. 1944 r. - 50. ciu. Te wydarzenia upamiętniają pomniki, groby symboliczne. W Krakowie na Woli Duchackiej utworzyli w latach 1942-1945 obóz pracy i koncentracyjny KL Plaszow. Szacuje się, że przez cały okres funkcjonowania obozu więziono w nim około 30.000 osób, a liczba ofiar zamordowanych w obozie oceniana jest na ok. 5 tysięcy. Wśród ofiar obozu jest Antoni Szaper, nauczyciel i jego czwórka dzieci.

30. 09. b.r. na wstępie 42 spotkania „Wieliczka-Wieliczenie” Bis! z programem artystycznym wystąpią uczniowie Szkoły Podstawowej w Koźmicach Wielkich: Anna Suder z piosenką pt. „Taki kraj” Jana Pietrzaka i Wojciech Hryniewicz-Sudnik z wierszem Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego „Pieśń o żołnierzach z Westerplatte”.

Następnie prelekcje wygłoszą:

1. Ryszard Kotarba, historyk, były pracownik IPN Oddział w Krakowie-Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu, członek Rady Programowej Muzeum KL Plaszow - „Prześladowania ludności polskiej i żydowskiej w czasie okupacji niemieckiej w Polsce w latach 1939-1945. Zbrodnia w KL Plaszow na Antonim Szaperze i jego dzieciach w książce pt. „Żydzi Krakowa w obliczu zagłady (ZAL/KL Plaszow) (R. Kotarba, 2022 r.)

2. Dr Marcin Chorążki z OBBH IPN Oddział Krakowski - „Działania Armii Krajowej - „Kierownictwa Dywersji” (KEDYW) wobec okupanta niemieckiego na Ziemi Wielickiej w latach 1942-1945”.

3. Jakub Bulanda, wnuk Antoniego Szapera - „Historia rodziny Szaperów. Antoni Szaper (1883-1943) i jego dzieci: Tadeusz ur. w 1916 r., Jan ur. w 1922 r., Juliusz ur. w 1925 r., Krystyna ur., w 1927 r. - rozstrzelani przez Niemców w KL Plaszow w XI.1943 r. - pamiętam dzięki mamie Marii Bulandzie (1918-2010), członek KPW.”

4. Kazimierz Simon, nauczyciel historii w Szkole Podstawowej im. Obrońców Westerplatte w Koźmicach Wielkich - „Antoni Szaper, nauczyciel i kierownik Szkoły Powszechnej w Koźmicach Wielkich w latach 1925 -1932 o szkole dane z „Kroniki szkolnej.”

5. Jadwiga Duda, regionalistka, prezes KPW - „Władysław Dudek, żołnierz AK ps. „Lenard”, członek KPW o akacjach KEDYW-u i egzekucjach dokonanych przez Niemców w Wieliczce 6.11 i 4.12.1943 r. w książce pt. „Wspomnienia okupacyjne” (Kraków 1993). Starania KPW w 2018 r. o upamiętnienie tablicą Antoniego Szapera i jego 4.dzieci w Szkole w Koźmicach Wielkich.”

Po prelekcjach przewidziano czas na wspomnienia i dyskusję. Spotkanie prowadzi Jadwiga Duda, prezes Stowarzyszenia „Klub Przyjaciół Wieliczki”. Wydarzenie jest otwarte i może w nim uczestniczyć każdy zainteresowany. Zapraszamy.

Opracowała Jadwiga Duda